

Projekt z dnia 1 października 2026 r.

UCHWAŁA NR...
RADY MINISTRÓW

z dnia

**w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny
w 2026 r.”**

Na podstawie art. 187 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980), Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2026 r.”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. 1. Realizatorami Programu są minister właściwy do spraw rodziny oraz wojewoda, a beneficjentami — gminy, zgodnie z zakresem wskazanym w Programie.

2. Program realizowany jest do dnia 31 grudnia 2026 r.

§ 3. 1. Źródłem finansowania Programu są środki Funduszu Pracy ujęte w planie finansowym Funduszu Pracy na 2026 r. na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).

2. Na finansowanie Programu przeznacza się kwotę nieprzekraczającą 70 000 000 zł.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Podstawą opracowania i finansowania programu z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest przepis art. 187 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 80). Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2026 r.”, zwany dalej „Programem”, jest kolejną edycją Programu, realizowanego corocznie od 2022 r.

Celem Programu jest w szczególności pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829), którzy są ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin. Zadania asystenta rodziny określają przepisy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina, w ramach współpracy z asystentem rodziny, może skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Zapewnienie przez gminy dostępu do usług wykwalifikowanego asystenta jest szczególnie ważne w kontekście rodzin, które powinny mieć możliwość skorzystania ze wsparcia niezwłocznie po pojawieniu się takiej potrzeby. W związku z tym, gminy powinny budować odpowiedni potencjał kadrowy, aby zabezpieczyć nie tylko bieżące zapotrzebowanie mieszkańców, ale również potrzeby, które mogą pojawić się w przyszłości. Tym bardziej, że asystenci rodziny realizują również inne istotne działania z zakresu profilaktyki, prowadzone w środowisku i ukierunkowane na przygotowanie przyszłych rodziców do nowej roli.

Zapewnienie wykwalifikowanej kadry wymaga wydatkowania na ten cel odpowiednich środków finansowych z budżetu gminy. Uwzględniając koszty związane z zatrudnieniem asystentów rodziny, a także rolę jaką pełnią asystenci w systemie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej ustanawia się Program, który umożliwi gminom uzyskanie wsparcia finansowego.

Dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny oraz dodatków do wynagrodzenia w ramach Programu jest adresowane do jednostek samorządu terytorialnego

szczebla gminnego. W ramach Programu ze środków finansowych mogą korzystać za pośrednictwem gmin również podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizują zadanie pracy z rodziną na zlecenie samorządu.

W Polsce na koniec 2024 r. działało 3 862 asystentów rodziny, z tego 3 335 (tj. 86,5%) asystentów rodziny było zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy oraz 527 (tj. 13,5 %) asystentów rodziny zatrudnionych było na podstawie umów o świadczenie usług. Ogółem w 2024 r. w ramach realizacji ustawy z usług asystentów rodziny skorzystało 44 975 rodzin, natomiast 12 265 rodzin zobowiązanych zostało do współpracy z asystentem rodziny przez sąd.

Natomiast na koniec 2025 r. działało 4 013 asystentów rodziny, z tego 3 486 (tj. 87%) asystentów rodziny było zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy oraz 527 (tj. 13%) asystentów rodziny zatrudnionych było na podstawie umów o świadczenie usług. Ogółem w 2025 r. w ramach realizacji ustawy z usług asystentów rodziny skorzystało 47 660 rodzin, a 13 655 rodzin zobowiązanych zostało do współpracy z asystentem rodziny przez sąd.

Przeciętnie jeden asystent rodziny pracuje z 12 rodzinami.

Proponuje się, aby przedmiotowa uchwała weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Nie naruszy to zasad demokratycznego państwa prawnego.

Projekt uchwały nie będzie podlegał konsultacjom społecznym, opiniowaniu, ani uzgodnieniom międzyresortowym, ponieważ rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2026 r.” stanowi kontynuację wsparcia gmin, w realizacji przez nie zadań własnych, udzielanego przez administrację rządową w poprzednich latach. Założenia tegorocznej edycji programu nie uległy zmianom w stosunku do programów poprzednich edycji i są oczekiwanym przez gminy działaniem strony rządowej. Projekt uchwały zostanie przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt uchwały nie zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana uchwała nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500).

Projektowana uchwała nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2026 r. poz. 404) w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców i jest zgodna z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.